de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 27 — 6 JULI 1951

Alleen voor
abonné's van
PANORAMA
5 ct.

- BEN J'AAN 'T VISSEN?
- HÉ... HOE ZIE JE DAT ZO GAUW?

HOE MIENTJE VERSTANDIG WERD

In het kippenhok van boer Klaas woonden wel dertig kippen. Het waren mooie bruine kippen met prachtige rode kammen op hun kopjes.

David, de haan, was baas van het kippenhok.

's Morgens als het tijd was om wakker te worden, kraaide David een paar keer heel hard. De kippen, die lekker tegen elkaar zaten te slapen, wreven hun ogen uit en rekten zich eens flink.

Meestal deed boer Klaas dan vlug het hok open en stapten ze achter David aan naar buiten.

„Tók, tók," zeiden ze, „het is lekker weer vandaag, tók, tók." En rustig liepen ze wat rond. Maar als de boerin uit het huis kwam met de bus voer, dan was het met de rust gedaan. Ze renden naar haar toe en drongen elkaar van de zaadjes, die de boerin op de grond had gestrooid. Als alles op was, gingen ze weer op zoek tussen de stallen en schuren en pikten hier een wormpje en daar een torretje weg.

Het waren goede vriendinnen van elkaar, die kippen van boer Klaas. Weet je, wat echter zo jammer was? Dat Mientje zo'n eigenwijze en verwaande kip bleek te zijn. Vroeger was Mientje wel aardig geweest, maar op zekere dag had de zoon van de boer haar meegenomen naar de stad. Daar werd ze in een hokje gezet met een heleboel andere kippen. Een tentoonstelling noemden ze dat. De mensen op de tentoonstelling vonden Mientje zo'n mooie kip, dat ze haar een prijs gaven. Het was een glinsterende palmtak, helemaal van zilver.

Toen Mientje weer thuiskwam en de kippen zich om haar verdrongen om te horen, wat ze allemaal had meegemaakt, was ze met haar snavel in de lucht weggelopen.

„Ach, jullie zijn maar lelijke boerenkippen," zei ze; „ik ben veel mooier."

Nu, daar waren de kippen eerst heel boos om geworden. Wat dacht ze wel, die verwaande Mientje?

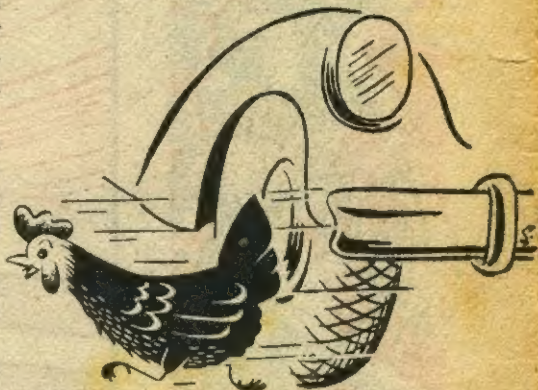
En zo was het gekomen, dat Mientje 's avonds een beetje alleen op een stok zat en altijd haar eigen weg ging.

Eens op een dag was Mientje weer alleen aan 't rondscharrelen op het erf. De andere kippen hadden een kuiltje in het zand gemaakt en soesden nu een beetje in de warme zon. Mientje liep al verder en verder.

Weet je wat? dacht ze. Ik ben toch niet zo'n gewone boerenkip. Ik heb op de tentoonstelling een prijs gewonnen. Ik ga eens de wijde wereld in. En weg stapte ze.

Ze moest eerst door een greppeltje en kwam toen op een breed pad. Niets leuk was het hier; je kon niet eens met je poten de grond omwoelen; en wat kwam daar voor een

vreselijk ding aan. Het had twee grote ogen en maakte een reuzenlawaai.

Mientje wist niet, dat ze op een verkeersweg liep en dat het ding een auto was met twee lampen voorop.

Toen de auto vlak bij haar was, rende ze weg.

„Tók, tók," schold ze; „weet je niet, dat ik Mientje ben, die een prijs gewonnen heeft op de tentoonstelling?"

Nog na-mopperend liep ze verder. Ze kwam bij een groot huis. Achter het huis hoorde ze kippen kakelen.

Weet je wat, dacht ze, ik ga eens op bezoek. Wat zullen ze opkijken, als ze zo'n mooie kip als ik ben, zien.

Trots stapte ze het erf op, waar een heleboel witte kippen liepen. Ze pikten hier en daar een graantje op.

Ha, wat een malle kippen zijn jullie! lachte die domme Mientje.

Ze wist niet, dat er ook witte kippen bestaan.

De kippen keken verbaasd en een grote haan kwam op haar af.

„Wat doe jij op mijn erf?" vroeg hij boos.

Mientje werd wel een beetje bang, maar zei toch trots: „Ik ben Mientje en ik kom me eens laten zien. Ik heb een prijs gewonnen op de tentoonstelling."

„Ha, ha!" lachte de haan nu, „moeten jullie eens horen."

De kippen kwamen ook eens kijken en lachten Mientje uit. O, wat hadden ze een pret. „Ha, ha, op een kippententoonstelling, en ze was niet eens mooi wit."

Dat viel Mientje toch wel tegen en ze wilde juist gaan zeggen, hoe dom

ze die rare witte kippen wel vond, toen de haan met boze stem zei: „Zeg, verwaande juffrouw, ga jij eens vlug van mijn erf af, anders zal ik je er af jagen."

Mientje zag wel, dat het ernst was en zo vlug ze kon rende ze weg.

Het werd al een beetje donker en ze vond het nu niets leuk meer om alleen buiten te lopen. Maar Mientje was 's morgens verder gegaan dan ze dacht en ze was nog lang niet thuis, toen het helemaal donker was geworden. Nu kon ze de weg niet meer vinden. O, wat werd ze toen bang. Verbeeld je eens dat er een hond op haar af kwam. Brrrr. Mientje rilde, als ze er aan dacht.

Stilletjes kroop ze onder een oude mand, die langs de weg lag en probeerde te slapen. Maar dat kon ze niet. Ze miste nu het warme hok met de kakelende kippen en David de haan. Nu had ze wel spijt, dat ze altijd zo onvriendelijk voor hen was. Zo bleef ze de hele nacht zitten bibberen van angst en kou. Maar gelukkig, het werd weer een beetje licht en toen .... hoera! Daar hoorde ze David kraaien. Twee-, driemaal.

Zo vlug ze kon, liep ze naar haar eigen hok terug. Daar vond ze de kippen opgewonden bij elkaar. Ze hadden Mientje 's avonds gemist en ofschoon het een eigenwijs kippetje was, waren ze toch ongerust over haar geweest. Nu waren ze allemaal erg blij, dat Mientje het erf weer opstapte, en toen ze beloofde, in 't vervolg niet meer zo trots en eigenwijs te zullen zijn, waren ze helemaal tevreden.

De lekkerste zaadjes waren die ochtend voor Mientje.

Na die bange nacht is Mientje een gezellige kip gebleven, die rustig op het erf scharrelde en niet meer trots en eigenwijs was.

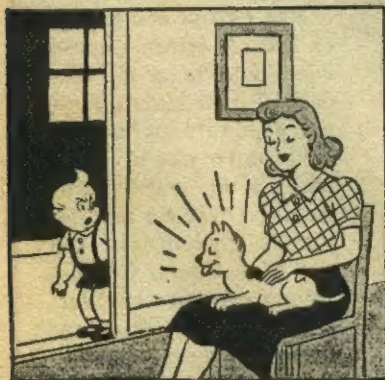
J. B.

Galappeltjes

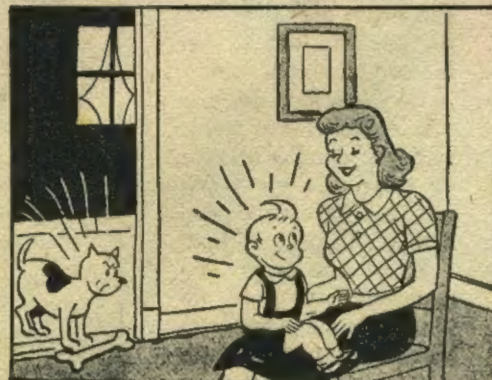

Hoe komen die „appeltjes" aan de onderkant van de eikeblaren? De oorzaak hiervan is een kleine wesp van amper een halve centimeter lang. Het diertje heeft een legboor, waarmee het een wondje in een blad maakt. Daarin wordt een eitje gelegd. Op de gestoken plaats groeit het blad uit tot een appeltje, waarin men dan een wormpje kan vinden. Sommige appeltjes zijn niet groter dan een graankorrel, terwijl andere de grootte van een appel kunnen bereiken. Dit hangt af van het soort galwesp, dat het eitje legt. Dat die appeltjes of gallen aan de onderkant zitten van het blad, is bedoeld om ze te verbergen voor de vogels, maar roodstaartjes en mezen weten ze toch wel te vinden. De meeste vogels komen er echter niet aan, want die gallen bevatten te veel looizuur, waardoor ze ongenietbaar worden. De volksmening wil, dat het een zeer koude winter wordt, indien men in de herfst een wormpje in een galappel vindt en dat het ook een warme zomer wordt, wanneer men in het voorjaar een wespje in de galnoot aantreft. Maar neem voor het onderzoek geen galappeltjes met een gaatje, want dan is het kooitje.... leeg.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

De kool en het viooltje

Wat een vrolijk, stralend leven
In de tuin van Jan van 't Riet!
Wat zou dat een groenten geven:
Sla, spinazie, boontjes, biet!

Een viooltje, stil verscholen
In een hoekje van de tuin,
Stak bij enkele rode kolen
't Hoofdje boven gruizig puin.

Een der kolen keek hoogmoedig
Op het nietig bloempje neer.
„Ik ben breed," zei ze, „en spoedig
Krijg jij heel geen zonlicht meer.

Zie eens naar de grote blaren,
Rond mijn bolle hart gespreid;
Zie me zon en dauw vergaren.
Zeg, verga je niet van nijd?"

„'k Wens niet anders dan dit plekje,"
Was viooltjes wederwoord.
„Voor mijn bekje en mijn nekje
Is 't precies zoals het hoort.

Al te felle zonnestralen
Zijn niet goed voor mijn gestel;
'k Kan, wat 'k nodig heb, hier halen,
In dit hoekje voel 'k me wél.

Nou, dacht boer van 't Riet tevreden,
Die kool neem ik mee naar huis.
Vrouwlief zei toch: „Breng wat mede;
Ik stook onderhand 't fornuis."

En dat aardige viooltje
Geef ik ook maar aan m'n Mie;
Voor 't fornuis het mooie kooltje,
Het bloempje, omdat 'k ze gaarne zie.

L. S.

LEERRIJKE LESSEN

DE PAUW EN DE EKSTER

Lange tijd hadden de vogels er zo maar op los geleefd. Ieder van hen gehoorzaamde aan zijn eigen wet en trok zich van de rest niets aan.

Dat kon niet blijven duren en de vogels besloten dan ook maar liever een koning te kiezen: iemand, die hen precies zou vertellen wat mocht en niet mocht. Dat zou dus een wijze vogel moeten zijn.

Natuurlijk waren er een groot aantal vogels, die dachten dat zij het meest geschikt waren.

De pauw spreidde zijn mooie staart en stelde zich ook candidaat voor de troon. Zo op 't oog was hij inderdaad een aanvaardbare candidaat.

Er waren voor- en tegenstanders van de pauw, maar tenslotte bleken de meeste toch geneigd de pauw als koning te gaan beschouwen.

Alles leek in kannen en kruiken, toen de ekster plotseling opsprong en heel parmantig vroeg:

„Luister eens even, majesteit, we zouden toch wel eens willen horen, wat u doen zou in het volgende geval: stel dat een arend op ons neerschiet, zoals dat al meer gebeurd is; wat zou uwe majesteit dan doen om ons te verdedigen?"

Daar wist die arme pauw geen raad mee en het was met zijn koningschap ook meteen afgelopen.

Een gids of een leider of leidster is een uitstekend ding, maar zij, die hem of haar kiezen, dienen goed uit hun ogen te kijken om te weten, of die leider of die leidster wel beschikt over de nodige hoedanigheden, om de aan hem of haar toevertrouwde groep naar het goede doel te kunnen brengen.

ONZE WONDERE WERELD

SCHUILHOEKEN UIT
DE OERTIJD.
HET GEVAAR DREEF DE
MENSEN UIT DE OER-
TIJDEN IN DE DIEPE HO-
LEN EN GROTTEN, WAAR
RIVIEREN ZICH AL VAAK
EEN WEG HADDEN GE-
BAAND.

DRUIPSTEENGROTTEN
VAN COX IN ENGELAND. DE
KUNSTMATIGE BELICHTING
VORMT HIER VAAK SPROOK-
JESACHTIGE TAFERELEN.

EEN GORDIJN
VAN KALKSTEEN,
GEBOETSEERD
DOOR DE NA-
TUUR ZELF.

DE GROTTEN VAN HAN,
IN BELGIË. DE BRUG OVER
DE ONDERAARDSE LESSE-
RIVIER IN DE GROTE WAPEN-
ZAAL IN HET
HARTJE VAN
DE ROTSEN.

TEMPELZUILEN
IN EEN GROT IN ENGELAND,
WAARIN MEN OOK GEBEEN-
TE VOND VAN EEN VOOR-
HISTORISCHE MENS

UITGESLEPEN GROTTEN
AAN DE KUST VAN CORNWALL. DIT "SLIJPEN"
WORDT GEDAAN DOOR HET WATER, DAT
ZAND EN SCHELPEN AANHOUDEND TE-
GEN HET GESTEENTE WERPT.

DE TWEELINGENGROT
IN NEW MEXICO. DIT IS EEN GROTE ZAAL
VAN 800 M LANG, 400 M BREED EN 30
TOT 100 M HOOG. DE GROTE DRUIPSTE-
NEN RECHTS ZIJN DE TWEELINGEN.

Koekjes en brood

Ik ga koekjes bakken," kondigde tante Christien aan. „Het is er echt weer voor."

Jantje, die bij haar logeerde, vond het een pracht-idee. Eigenlijk vond hij, dat het *altijd* weer was om koekjes te bakken! Maar hij begreep, wat tante Christien bedoelde. Buiten druilde de regen neer, triest en somber. Maar binnen, in de woonkeuken, was het warm en behaaglijk. Jantje en oom Hein keken, ieder aan een kant van de grote tafel, vol belangstelling toe, hoe tante Christien haar spulletjes om te bakken voor de dag haalde. Heel precies woog ze al het nodige af. Toen ging ze aan het mengen en roeren, deeg rollen en figuurtjes uitsteken. Niet lang daarna kon ze de eerste plaat met koekjes al de oven in schuiven. En even later hing er een heerlijke baklucht in de keuken.

„Ik denk, dat ze wel goed zijn," zei tante en ze haalde voorzichtig de plaat vol met prachtige, goudgeel gebakken koekjes uit de oven.

„Hè, lekker," snoven oom Hein en Jantje. Oom stak meteen zijn hand uit. „Mag ik er vast een?" bedelde hij.

„Even geduld," lachte tante. „Je zou je tong er aan verbranden."

Maar een paar minuten later zaten ze dan toch lekker te knabbelen van de eerste koekjes, terwijl tante al weer verder ging met bakken.

Jantje genoot. „Hè," zei hij met een peinzend gezicht, „ik zou wel eens net zoveel koekjes willen eten als ik maar bliefde. Niet zo maar een paar tegelijk, maar een heleboel achter elkaar."

Oom Hein lachte guitig. „Nou, jongen, dat kan misschien wel." En tegen tante Christien: „Zeg, vrouw, wat vind je er van, als je ons vanavond onze maaltijd eens met deze koekjes liet doen? *Wij* vinden het heerlijk en voor jou is het gemakkelijk. Je wou immers nog graag even naar je vriendin."

„Hoe haal je 't in je hoofd?" wilde tante Christien verontwaardigd uitvallen. Maar toen bedacht ze zich. Ze had eigenlijk helemaal geen zin meer om dadelijk weer voor de avondboterham te gaan zorgen. En het zou best gezellig zijn, eindelijk haar beloofde bezoek aan Mies eens te brengen. Ze zou daar dan een boterham kunnen blijven eten ook . . . .

„Maar daar kunnen jullie toch je maaltijd niet mee doen?" protesteerde ze nog zwakjes.

„Als jij maar zorgt, dat de schaal met koekjes voor ons staat en we wat melk krijgen om er bij te drinken, zijn we meer dan tevreden, niet, Jan?" zei oom.

„Nou, vooruit dan maar," stemde tante Christien toe. „Voor één keer zullen jullie er wel niets van krijgen."

En bedrijvig liep ze nog een paar keer heen en weer om de laatste toebereidselen te maken voor haar vertrek.

Daar zaten oom Hein en Jan dan aan tafel! Gretig vielen ze op de grote schaal koekjes aan. Ze namen er een en nog een en nog een. En zo gingen ze een hele tijd door. Maar geleidelijk aan begonnen ze toch wat langzamer en minder gretig te eten. Ja, werkelijk, ze kregen echt wat je noemt *genoeg!* Dat kwam trouwens mooi uit, want de schaal was zo goed als leeg. Of ze ook hun best gedaan hadden.

„Nou, dat heeft gesmaakt," zei oom Hein, terwijl hij een paar kruimels van zijn mond veegde. Hij had zich over de laatste paar koekjes ontfermd.

„Ik heb er net zoveel kunnen eten, als ik wou," juichte Jantje.

Toen dronken ze nog een glas melk toe, omdat ze van al die koekjes toch wel erge dorst gekregen hadden . . . .

Tante Christien kwam eerder thuis dan ze verwacht hadden. Ze wierp meteen een blik op de lege koekjesschaal.

„Hoe is het mogelijk!" riep ze uit. „Ik had nooit gedacht, dat jullie ze allemaal op zouden krijgen. Hebben jullie echt genoeg gehad???"

„Meer dan genoeg," zei oom Hein met nadruk.

„Anders wil ik er nog best wat bijbakken," verklaarde tante bereidwillig. „Ik moet toch nieuwe maken voor Zondag."

„Als je het niet erg vindt, loop ik even een straatje om," zei oom Hein, terwijl hij — met een lichte zucht — opstond. „Heb je soms zin om mee te gaan, Jan?"

Toen ze een half uurtje later thuiskwamen, hing er alwéér een baklucht in de keuken.

„Vast eentje proeven?" bood tante beminnelijk aan.

„Alsjeblieft niet!" zei oom Hein uit de grond van zijn hart. „Om je de waarheid te zeggen: ze *waren* heerlijk, maar op het ogenblik kan ik ze zelfs niet meer *ruiken.*"

„Nee, dank u wel, tante," zei Jantje bescheiden. „Maar zou ik, heel alstublieft, een gewone boterham mogen hebben?"

JONGENS- OF MEISJESNAAM?

WAT ZEGT MIJN NAAM?

Bij Nelly thuis was een kindje gekomen. Nelly was wat blij met de kleine Jopie en op de speelplaats kon ze niet uitgepraat komen over de vlossige haartjes en de kleine vingertjes — net garnaaltjes, zei ze — van het wiegekindje.

„Heet ze Jopie, Nelly?" vroeg Eefje, haar vriendinnetje. „Wat een gekke naam!"

„Waarom is dat een gekke naam?" wou Nelly, een beetje snibbig, weten.

„Wel, omdat nu niemand weet, of het een broertje of een zusje is," antwoordde Eefje.

„Maar natuurlijk is het een zusje," zei Nelly. „Jopie is toch een meisjesnaam!"

„En ik heb een neefje, dat Joop heet," merkte Eefje weer op; „en toen hij klein was, noemden ze hem altijd Jopie; dat doen ze nog wel eens."

Daar stond Nelly; op zo iets ergs wist ze geen antwoord. Maar opeens klaarde haar gezichtje op. „Laten we het de meester vragen," zei ze.

En in het vragenkwartiertje ging Nelly's vinger de hoogte in en ietwat bedremmeld kwam het er uit: „Meester, is Jopie een jongens- of een meisjesnaam?"

„Er zijn verschillende namen, Nelly," antwoordde meester, „die zowel voor jongens als voor meisjes gebruikt worden. Ik zou er zo wel een heel rijtje kunnen opnoemen; bijvoorbeeld: Geert, Hans, Hein, Rien, Cor en ook Joop, Jopie. Joop is een afkorting van Jacobus, Jacoba of Johannes en Johanna. Gewoonlijk gebruikt men voor meisjes de verkleinwoorden: Geertje, Hansje, Heintje, Rientje, maar ook zonder dat „tje" worden die namen vaak genoeg voor meisjes en vrouwen gebruikt. Welke de betekenis van die namen is, hebben we in onze verschillende namenkwartiertjes al besproken. Alleen de naam Cor hebben we nog niet behandeld.

Evenals Kees, Knelis, Knillis, Nillis, Nelis en Krelis voor jongens, Corrie, Corry, Neeltje en Nelie voor meisjes, is Cor een afkorting van Cornelis en Cornelia. Over de betekenis van Cornelis en Cornelia bestaat geen volstrekte zekerheid. Maar algemeen brengt men de naam in verband met het Latijnse woord cornu, dat hoorn betekent, en de naam zou dan willen zeggen: sterk als een dier dat horens draagt.

Intussen, Nelly, je hoeft het heus niet verdrietig te vinden, dat je nieuwe zusje een naam heeft, die ook jongens wel dragen. Zij is, zoals je nu gehoord hebt, heus niet de enige."

JAN PIETERS VAN DER BILDT

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

Deze timmermanszoon, die later een ervaren telescoopmaker zou worden, werd op 27 September 1709 te Vrouwenbuurt, een Bildts dorpje, geboren. Hij knutselde eerst wat met klokken, maar ging later te Leeuwarden wonen, waar hij een goede naam kreeg en zelfs leerlingen opleidde. Bij een bezoek aan Amsterdam kocht hij eens het gereedschap van een spiegelmaker en probeerde achter de geheimen van het vak te komen. Het lukte niet te best en hij trok weer naar Franeker, waar hij in aanraking kwam met professor Loré, door wiens toedoen hij allerlei ingewikkelde instrumenten kreeg. Jan Pieters was echter niet gauw tevreden; hij moest overal het fijne van weten. Eens kreeg hij een Engelse telescoop in handen, waarvan hij het koperwerk moest repareren. Jan bekeek het ding en dacht: dat kan ik zelf ook wel maken. Hij deed het, maakte eerst dingen die veel slechter waren, maar ging niet bij de pakken neerzitten en zocht en speurde met zoveel ijver, dat hij er in slaagde telescopen te vervaardigen, die stukken beter waren dan die van de Engelsman. Toen was Jan Pieters waar hij zijn wilde en zelfs de prins van Oranje kocht verschillende telescopen bij hem. Zijn naam was gemaakt, omdat hij zijn devies was trouw gebleven: waar een wil is, is een weg. En die weg vond Jan Pieters. Franeker eerde zijn gedachtenis door een der nieuwe straten naar hem te noemen. De Van der Bildtstraat.

Vonkje

de vrolijke vrijbuiter

Na haar thuiskomst van het Meifeest moest Vonkje in het dorp een boodschap doen. Onderweg zag zij een klein meisje zitten, Molly, dat ze naar haar moeder, de danseres Bandina, bracht.

1 De volgende morgen gaf juffrouw Barry aan Vonkje een brief, die van mevrouw Bandina bleek. De danseres had blijkbaar gehoord, dat Vonkje uitstekend dansen kon en ze vroeg nu of Vonkje even bij haar wilde komen.

2 Juffrouw Barry stond het haar dadelijk toe en nog dezelfde morgen ging ze op stap naar het huis van mevrouw Bandina. Deze ontving haar hartelijk en vroeg haar of ze niet even een dansje wilde laten zien.

3 Molly zette de gramofoon aan en een lustig melodietje klonk door de kamer. Vonkje danste zo losjes en innemend, dat mevrouw Bandina verbaasd was. „Zou je willen voordansen in het ballet, dat ik ga geven?" vroeg ze.

4 Vonkje wilde erg graag en mevrouw Bandina liet haar een dansjurkje zien. Terwijl Vonkje het paste, deed mevrouw Bandina even haar parels af, omdat ze in de keuken moest zijn, en legde ze op haar kaptafel.

5 Vonkje zag er inderdaad snoezig uit. „Ik zal nu mijn dansschoentjes aandoen," zei ze, „en dan ben ik klaar." Plotseling sloeg er een windvlaag in de kamer en de gordijnen woeien tot over de kaptafel heen.

6 Intussen was mevrouw Bandina teruggekomen en ze wilde haar parels weer aandoen. Tot haar schrik kon zij ze nergens vinden. „Is hier iemand geweest, Vonkje?" vroeg ze bits. „Nee, mevrouw," antwoordde Vonkje, „buiten mij niemand."

7 Molly, die even weggeweest was, vond Vonkje in tranen. „Wat is er gebeurd, Vonkje?" vroeg ze. „Je moeder denkt, dat ik haar parels heb weggenomen," snikte Vonkje. „Het spreekt vanzelf, dat ik nu niet kan dansen."

Het stoute elfje

Jullie hebben allemaal wel eens van elfjes gehoord, is het niet?

Juist, die hebben vleugeltjes en die wonen in bloemen.

Maar jullie weten vast niet, dat de jongste elfjes ook naar school gaan!

Toch is dat zo. Kabouter Wijshoofd is hun meester. De elfjes moeten veel leren. De school begint altijd met zingen, daarna gaan ze dansen en daarna komt het moeilijkste: alles leren over dieren, planten, bomen en vooral over de bloemen.

Alle elfenkindertjes moeten precies weten, hoe alle bloemen heten, hoe lang ze bloeien, hoe ze open- en dichtgaan.

Ja, dat laatste mogen ze nooit van hun leven vergeten, want anders zouden ze later immers niet weten, hoe ze in of uit hun eigen bloemen moesten komen!

Als ze dit allemaal heel goed weten, leren ze de bloemen schilderen. Dat is pas moeilijk! Ze moeten precies de kleur weten en geen druppeltje verf mogen ze morsen. Daar is kabouter Wijshoofd heel streng mee.

Elfjes zijn altijd heel vlijtig en gehoorzaam, dat weten jullie wel!

Maar nu gebeurde het op een dag, dat een van de elfenkinderen, Withaartje, met haar verkeerde beentje uit haar bloemetje was gestapt en toen was haar hele dag in de war.

Eerst gooide ze haar kopje honing om. Dat moest ze natuurlijk zelf opruimen en daardoor kwam ze te laat op school. Maar te laat komen mag niet, dus kreeg ze straf.

Dat was nog nooit gebeurd op de elfenschool en ze schrok er zo van, dat ze helemaal verkeerd zong. Alle elfjes keken verbaasd naar haar om. Ze kreeg er een kleur van. Wat een nare dag vond ze het. Ze werd boos. Maar ja, als je boos wordt, wordt alles nog veel erger. Dat was met Withaartje al net zo. Ze danste precies de andere kant op dan de rest van de elfjes.

Toen werd meester Wijshoofd toch ook kwaad. „Let toch op, stout ding!" zei hij.

Nu ging alles verder wel goed, maar Withaartje bleef boos. Ze zei niets, ze keek alleen vreselijk lelijk.

Dat hadden de andere elfjes nog nooit gezien. Ze begrepen er niets van.

Vlak voor de school uit was, kregen ze huiswerk mee. Erg moeilijk deze keer. Ieder elfje moest een plekje in het bos uitzoeken om helemaal alleen de bloemen te kleuren en omdat Wijshoofd de volgende dag alles moest nalopen om te kijken of het goed was, mochten ze die dag vrij hebben.

De elfjes vonden het wat fijn. Ze hadden immers goed hun best gedaan, dus het zou vast wel lukken.

Eerst mochten ze van hun koningin een uurtje spelen en toen begonnen ze aan hun werk. Och, och, wat werd het bos prachtig. De bloemen straalden allemaal van de nieuwe verf en nergens, nergens was een druppeltje gemorst. Het bos leek wel nieuw!

Maar Withaartje haalde door haar boze bui een lelijke streek uit!

Toen Wijshoofd de volgende dag ging kijken, was hij maar wat tevreden! Soms klapte hij van verbazing in zijn handen, zo mooi vond hij het. Ja, die elfjes werden al reuzeknap!

Met een blij gezicht liep hij door het bos, totdat hij bij het stukje van Withaartje kwam.

Hij kon zijn ogen niet geloven! Nog nooit was hij zo boos geweest! Er lagen geen spatjes op de grond. O, nee! Alles was mooi opgeruimd, zelfs de dorre blaadjes. Maar de boterbloemen, die natuurlijk geel moesten zijn, had Withaartje paars gemaakt, de madeliefjes had ze blauw geverfd en alle paardenbloemen waren rood.

Het was geen gezicht.

Ineens kreeg de wijze kabouter een goed idee.

„Wacht maar!" zei hij in zichzelf. „Ik zal dat kleine ding die kunsten wel eens afleren."

Hij liep vlug naar de koningin en fluisterde haar zijn plannetje in het oor. De koningin vond het dadelijk goed.

Toen de elfjes de volgende dag weer op school waren, keek Wijshoofd ze vriendelijk aan en zei:

„Brengen jullie alle verfpotjes en

kwastjes maar hier in de kast. Ziezo! Die kan op slot en nu zal ik jullie iets fijns vertellen. Jullie hebben zo prachtig gewerkt, dat we er een tentoonstelling van gaan maken. Ieder elfje mag morgen bij de bloemen gaan staan, die ze zelf geverfd heeft. Alle kabouters en alle dieren uit het bos komen kijken. Dan kunnen ze eens zien, hoe flink jullie al worden."

„Ooo! Wat enig!" riepen alle elfjes en ze klapten van blijdschap in hun handjes. Alleen Withaartje zat met grote ogen en een wit gezichtje te kijken.

Dat was me een feest de volgende dag! De elfjes hadden zich extragoed gewassen in de dauwdruppeltjes. Ze deden hun Zondagse jurken aan en poetsten hun vleugeltjes op, tot ze glansden als zijde.

Zo ging iedereen naar haar eigen plekje. Ook Withaartje, maar die keek niets blij.

Daar had je de kabouters al, de konijnen, hazen, eekhoorns, egels, slakken en alle vogels. Ze begonnen bij het kleinste elfje. Wat was dat kleine ding al knap! Ze konden hun ogen niet geloven. Daarna was Goudvleugeltje aan de beurt. Die kreeg een kleurtje van plezier; toen ze hoorde wat de wijze uil zei: „Schitterend!"

En toen .... toen kwamen ze op Withaartje af. Ze waren nieuwsgierig wat ze dáár nu zouden zien. Wolletje Konijn huppelde al vooruit met zijn zusje Bruintje. Die vonden het een fijne dag. „Dag, Withaartje," zeiden ze en toen bleven ze ineens staan. Ze keken eens naar de bloemen en werden erg verlegen. „Wat zijn dit voor bloemetjes, Withaartje?" vroeg Wolletje zacht. „Ik ben nog niet zo knap, zie je."

O, o, wat moest ze zeggen? En daar kwam de hele troep aan. Ze babbelden vrolijk door elkaar. Opeens werd het heel stil en iedereen keek naar de bloemen en toen naar Withaartje.

„Vreselijk, vreselijk," kraste toen de kraai in de boom. „Alles bedorven," schetterde de ekster boos. „Wat jammer," koerde een duif.

Withaartje kon wel huilen.

„Heb jij dat heus zelf gedaan?" vroeg een klein kaboutertje. Het elfje knikte ja.

„Wat zonde van ons bos," piepte een meesje. „En van de tentoonstelling," zei het eekhoorntje.

„Ja," knikten ze allemaal verdrietig.

„Kom eens hier, Withaartje," zei de koningin, die er ook bij was.

Withaartje kwam, maar ze keek alleen naar het mos.

„Kijk eens naar alle kabouters en dieren," zei de koningin weer, een beetje streng.

Heel even sloeg Withaartje haar ogen op. O, wat keken ze verdrietig en sommigen boos!

Het elfje keek maar weer gauw voor zich.

„Waarom heb je dit gedaan?" vroeg de koningin.

Het werd doodstil.

„Ik was met mijn verkeerde been uit mijn bloemetje gestapt en toen ging alles fout."

„Maar daar konden de bloemetjes toch niets aan doen! En dit plekje is niet van jou. Het is van ons allemaal, en jij hebt het bedorven. Het is heel erg!"

„Ik vind het ook erg," snikte het elfje. „Ik heb wat een spijt! Maar ik kan het niet meer goed maken."

Daar kwam Wijshoofd aan en vroeg: „Zou je dat dan willen?"

Ja, knikte het kleine ding.

„Dan weet ik er wat op. Maar iedereen moet nu doorlopen, en morgen mogen ze hier nog eens komen kijken."

„Dat doen we," riepen ze allemaal en daar gingen ze, de slak achteraan.

Toen nam Wijshoofd Withaartje vlug mee en gaf haar alle verf, die ze nodig had.

„Ga maar gauw terug om het over te doen. Dan is alles weer goed!"

Het elfje vloog weg. Vlug, vlug, vlug deed ze alle bloemetjes overnieuw. Ze werkte zo ijverig, dat het puntje van haar tong uit haar mondje stak. Het werd prachtig. De bloemetjes glansden in hun nieuwe kleedjes.

Net toen ze klaar was, kwam Wijshoofd even kijken.

„Maar nou is het piekfijn," riep hij al uit de verte.

Hè, Withaartje glom van plezier!

En toen iedereen de volgende dag hetzelfde tegen haar zei, werd ze weer het vrolijke, aardige elfje, dat ze altijd geweest was.

„Nou nooit meer met je verkeerde been uit je bloemetje stappen, hoor," zei Wolletje Konijn.

„Vast niet," antwoordde Withaartje.

„Ik ben blij, dat ik geen benen heb," zuchtte de slak.

Iedereen moest er om lachen en vrolijk gingen ze nu naar huis.

EVIKA

☆

MIDAS'
MALLE MORMELKUREN

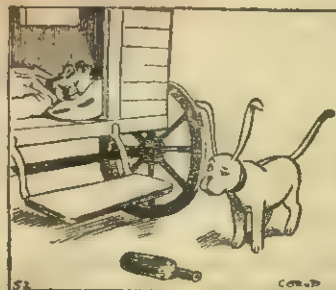
☆

De boef ging daarop
achterin zitten in de kar
Ik hoorde hem lachen en praten;
dat was me toch te bar;
Ik sloop naderbij om te kijken
wat er aan 't handje was
En toen zag ik hem daar zitten
met op zijn knie een paljas.
Ik hoorde hem zingen
en in zijn linkerhand
Hield hij een dikke wijnfles,
gevuld tot aan de rand;
Haha, dacht ik, ik weet al
wat er gebeuren gaat,
Als jij, nare dief, al dat vocht
naar binnen slaat.

*

Het duurde niet lang of,
roef, in 't mulle zand
Daar kwam die lege fles
pardoes al aangeland;
De dief had zijn bekomst;
hij lag al zwaar in slaap
En voor de eerste uren
was ik veilig voor die knaap.
Ziezo, dacht ik, da's klaar;
hem smeren kan hij niet,
Bewijs nu, Midas-lief,
dat jij hier uitkomst ziet.
Ik dacht lang en heel scherp na;
dat is geen kinderspel,
Maar eindlijk was 't zo ver:
ja, nu wist ik het wel.

(Wordt vervolgd)

De kleine knutselaar

PLANTENHANGERTJE

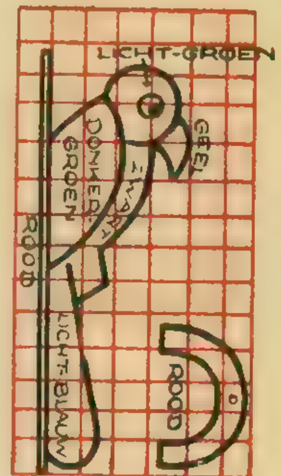

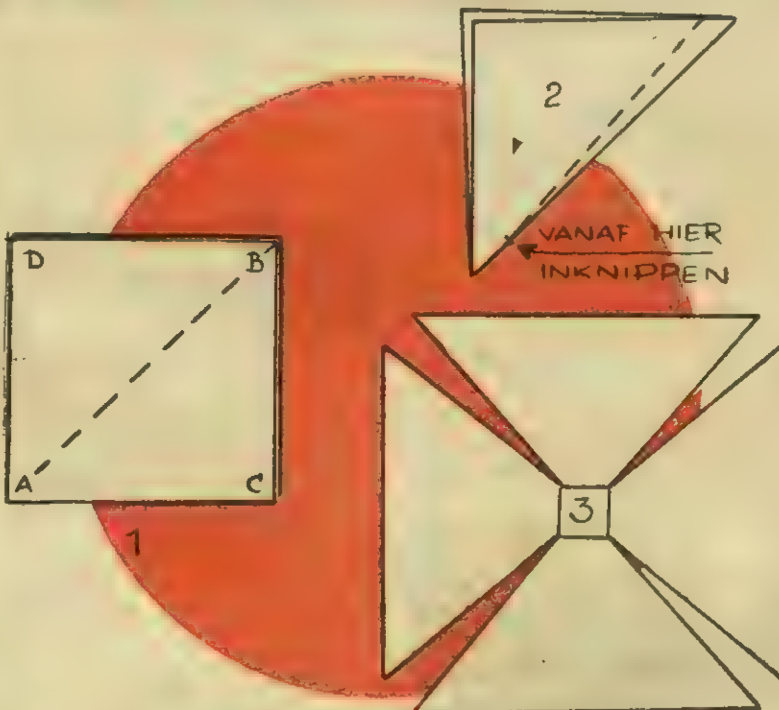
De vleugels van de papegaai worden afzonderlijk uitgezaagd en aan het achterste plankje gelijmd of geschroefd.

De vaas met de bloemen rust op een houten ring, die afhangt van de bek van de papegaai aan zes of negen kleine kettinkjes. Ook die kettinkjes kun je zelf maken van koperdraad, als je wilt. In de punt van de bek heb je natuurlijk een stevige schroef met een oog aangebracht.

De afmetingen van de papegaai bepaal je zelf aan de hand van vierkantjes. Hoe groter je die vierkanten neemt, hoe groter jullie papegaai wordt natuurlijk.

Op de ruitjestekening is maar de helft van de bodemring aangegeven.

EEN RIDDERORDE

Wanneer je een spelletje doet, waarbij iemand een ridderorde moet krijgen, dan maak je er gauw een van papier.

Neem een velletje van 10 bij 10 cm. Vouw dit dubbel en nog eens dubbel. Zie figuur 1.

Vouw het nu schuin volgens de stippellijn, zodat C naar D toe komt en knip dan volgens het schuine stippellijntje van figuur 2 een stuk er af.

Als je 't open vouwt, heb je fig. 3.

FOETSIE WOETSIE KAN GOOCHELEN

Plaat overtrekken op stevig karton.

Knip eerst de witte rechthoek in het toverkastje uit en snij de stippellijn rondom punt 4 goed uit. Dan komen de gleuven A, B en C (links en rechts van de grote plaat) aan de beurt.

Steek nu de lip onder aan Foetsie Woetsie (fig. 1) van boven naar beneden in de ronde gleuf van de uitgesneden stippellijn om punt 4 (grote plaat).

De dwarsstang met punt 1 (fig. 4) steken we door gleuf C, zodat punt 1 achter punt 2 komt te liggen.

Nu leggen we het met X gemerkte stuk (fig. 3) daarachter, zodat punt 3 achter punt 2 komt, waarna we de punten 1, 2 en 3 met behulp van een papierklemmetje met elkaar verbinden.

De punten 4, 5 en 6 verbinden we daarna op dezelfde wijze met elkaar.

Het stuk met het Chinees jongetje (fig. 5) maken we achter de plaat vast door de strook A in gleuf A en strook B in gleuf B te steken.

Daarmee is Foetsie Woetsie gereed om zijn verbluffende goocheltoer: het verdwijnen en daarna weer laten verschijnen van het Chinese jongetje, te verrichten. Als je 't niet gelooft, moet je de uitstekende lip 1 maar eens heen en weer trekken.

In fig. 2 zie je, hoe de achterkant van het geheel er moet uitzien, wanneer alle stukken aan elkaar gepast zijn.

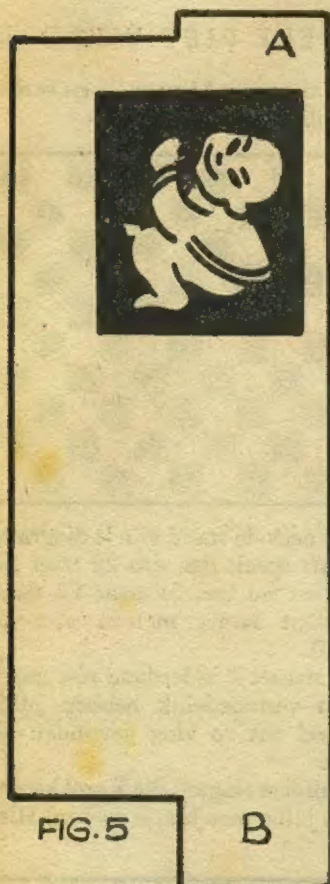
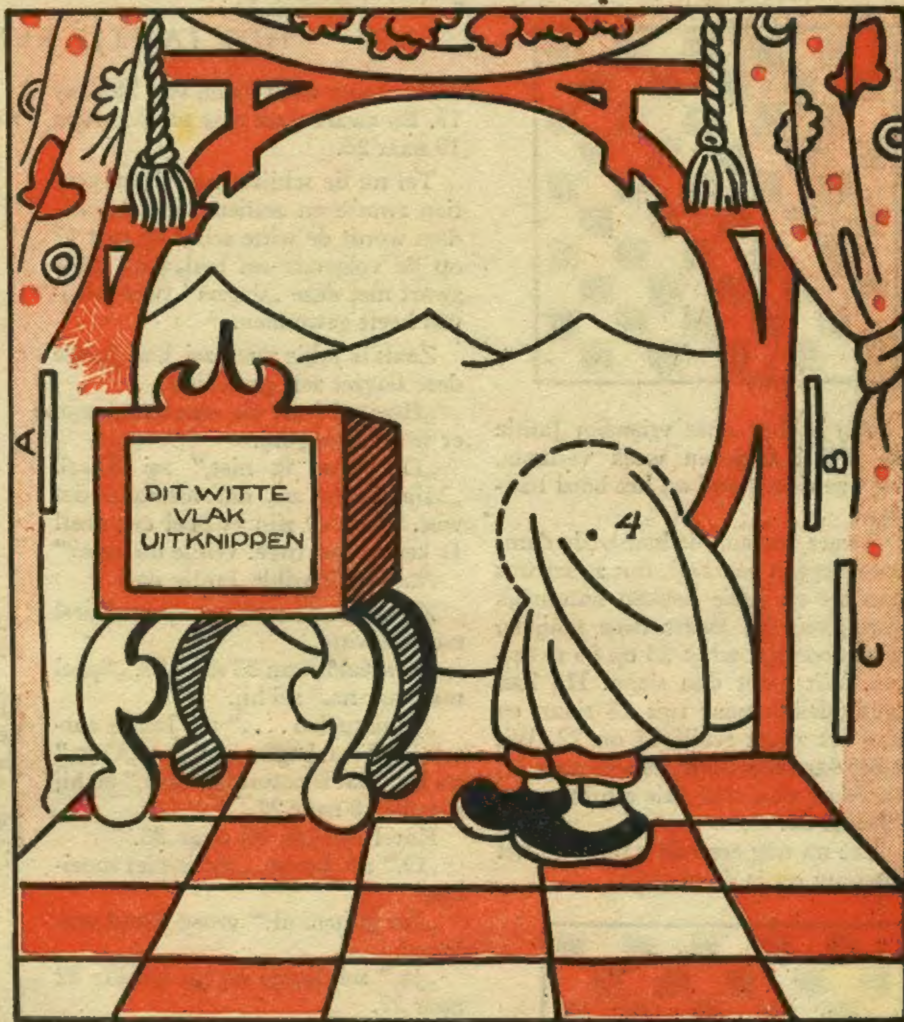

FIG. 5

ACHTERAANZICHT VAN HET GEHEEL

FIG. 2

FIG. 1

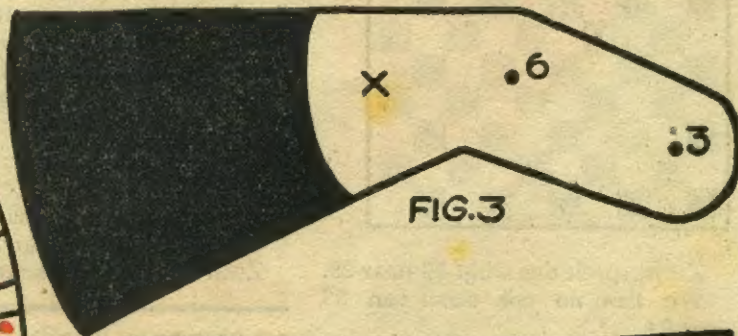

FIG. 3

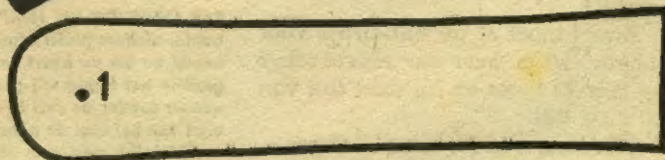
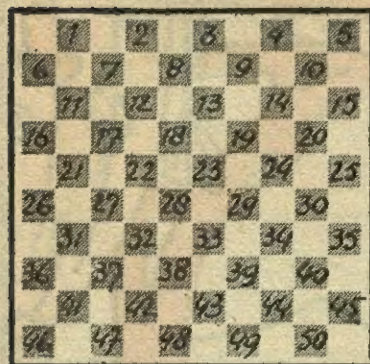

FIG. 4

WAT WORDT ER GESPEELD?

WIJ LEREN DAMMEN

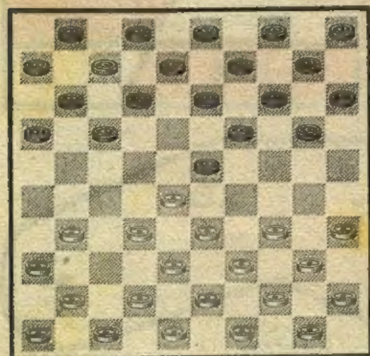
HOE JANTJE EEN HELE PIET WERD (II)

Wij hebben onze vrienden Jantje en Karel verleden week verlaten, toen ze deze stand op het bord hadden:

Zwart was aan de beurt (de dammers zeggen *aan zet)*, dus zwart was aan zet en jullie hebben natuurlijk gevonden, dat zwart twee schijven wint door zijn schijf 23 op 29 te zetten. Wit moet dan slaan. Hij kan onmiddellijk naar ruit 23 slaan en dan zet zwart schijf 17 op 22. Wit moet dan weer slaan, van 28 naar 17, en zwart slaat dan drie schijven van 19 naar 26.

Zet nu nog eens de stand van het diagram op je dambord.

Zwart speelt dus schijf 23 naar 29.

Wit kan nu ook slaan van 33 naar 24.

Zwart moet er nu natuurlijk voor zorgen, dat er weer een zwarte schijf op ruit 29 komt en hij slaat dus van 20 naar 29!

Wit moet van 34 naar 23 slaan.

Zwart speelt van 17 naar 22.

Wit moet weer slaan, van 28 naar 17. En zwart slaat drie schijven van 19 naar 26.

Tel nu de schijven: er zijn zeventien zwarte en zestien witte, bovendien wordt de witte schijf op ruit 17 op de volgende zet geslagen, zodat zwart met deze „slagzet" twee schijven heeft gewonnen.

Zoals ik jullie reeds zei, had Jantje deze slagzet zelf gevonden.

„Hoeveel van die slagzetten zijn er wel?" vroeg hij.

„Dat weet ik niet," zei Karel. „Mijn vader zei, dat niemand dat wist. Maar er zijn er heel erg veel! Ik ken er nog twee. Wil je die zien?"

Natuurlijk wilde Jantje dat!

Zij zetten de schijven op en Karel nam de witte.

Hij speelde van 33 naar 29. „Speel me maar na," zei hij.

„Je naspelen ...." zei Jantje aarzelend. Toen begreep hij het. „O ja," zei hij, „dat is natuurlijk deze," en hij speelde 18 naar 22.

Karel speelde 39 naar 33.

„O," zei Jantje, „die is niet moeilijk!"

„Zie je hem al?" vroeg Karel verbaasd.

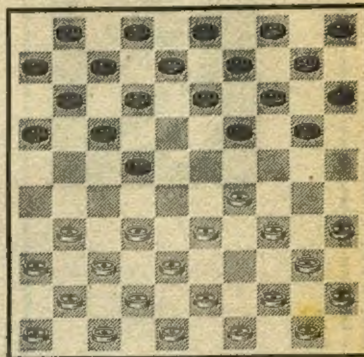
„Ja," zei Jantje en hij speelde 22 naar 27.

Karel moest slaan, van 32 naar 21; Jantje sloeg terug van 16 naar 27. Nu Karel weer, van 31 naar 22 en Jantje sloeg er drie van 17 naar 30.

„Nou, die heb je vlug gevonden!" zei Karel bewonderend.

Hier is dan de slagzet, die Jantje zo vlug vond:

Zwart speelt van 22 naar 27.
Wit slaat van 32 naar 21.
Zwart slaat van 16 naar 27.
Wit slaat van 31 naar 22 en verder zien jullie het wel!

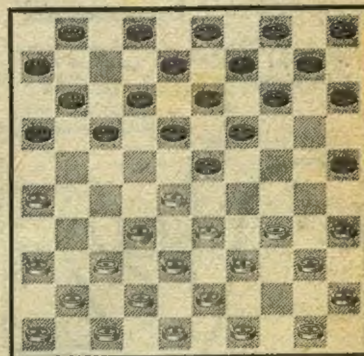

Nog eens de stand van 't diagram:
Zwart speelt dus van 22 naar 27.

Als wit nu van 31 naar 22 slaat, dan slaat zwart meteen van 17 naar 30.

Die slagzet is inderdaad niet moeilijk en vermoedelijk hebben jullie hem wel net zo vlug gevonden als Jantje.

De andere slagzet, die Karel kende, mogen jullie met Jantje zoeken. Hier is hij:

Wit is aan zet en hij wint twee schijven. Hoe?

Oplossing de volgende week.

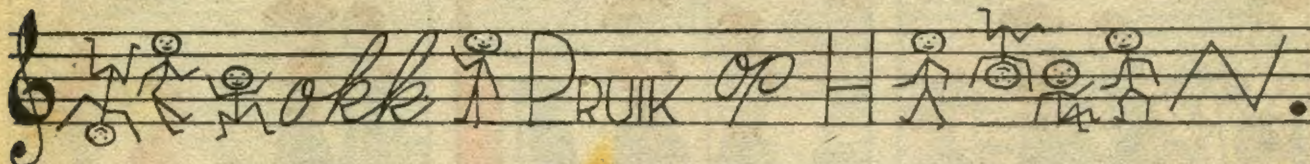
PAS OP VOOR DIE HOUTJES. Voor dit spelletje heb je een groot wijnglas nodig en een groot aantal lucifers (liefst afgebrande). Vul het hele wijnglas met rechtopstaande lucifers. Elke speler neemt nu om de beurt een lucifer uit het wijnglas en legt hem boven op de rechtopstaande. Dat gaat in het begin vrij gemakkelijk, maar geleidelijk wordt het moeilijker om een lucifer weg te nemen zonder de rest te doen vallen. Wie lucifers doet vallen, moet ze behouden en wie op het eind van het spel de minste lucifers heeft, wint.

Natuurlijk mag men alleen rechtopstaande lucifers wegnemen en nooit lucifers, die door de anderen zijn platgelegd.

Een bladzij PUZZLES

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

Wat een raar notenschrift, niet? Maar wanneer jullie de noten vervangt door de juiste letters (noten hebben immers ook letternamen), dan lezen jullie een bekend spreekwoord. Hoe luidt dat?

VERBORGEN VOORNAMEN

In de onderstaande zinnen is telkens een jongens- of meisjesnaam verborgen op zodanige wijze, dat deze namen door opeenvolgende woorden of delen van woorden worden gevormd. Wie vindt ze?

1. Zie je mijn pet ergens?
2. Opgepast, pa, u loopt op het gras.
3. De detective liep de man na.
4. Schud niet met de fles die ik je gegeven heb; oude wijn moet voorzichtig behandeld worden.
5. Van hier ziet men een prachtig panorama.
6. Je banjo hangt daar aan de muur.
7. Deze stoel is al afgestoft.
8. De officier liet zich door zijn oppasser zijn sjako brengen.
9. Wij kunnen vandaag helaas geen langer ritje maken.

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

IETS OVER BOORD WERPEN

Letterlijk wil dit zeggen: iets weggooien, iets in het water gooien. Dat hoort men alleen te doen met iets, dat waardeloos is, bijvoorbeeld een gebroken schoteltje. Maar men kan ook iets weggooien, waarvan men verkeerd denkt dat het waardeloos is, bijvoorbeeld, wanneer men het leren op school verwaarloost, het leren „over boord gooit". En in die betekenis wordt het spreekwoord in de regel gebruikt: iets opgeven, iets verwaarlozen, wat men beter niet opgeven, niet verwaarlozen moest.

Oplossing Rebus: Hoofd-onder-wijzer.

Kruiswoordpuzzle:

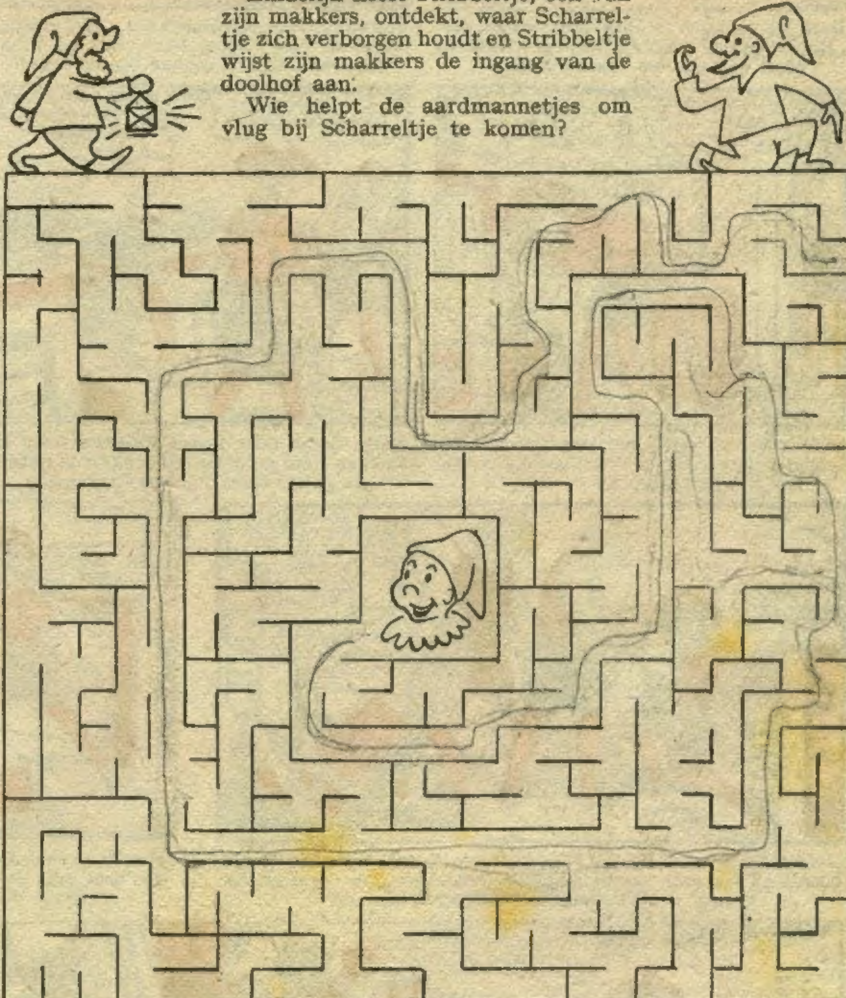
	K	A	N	T	O	O	R	
		D	E		S	V		
S	M	E	E	R	S	E	L	S
T	A	M		A		N	A	T
O	P		P		R		K	A
R		T	A	A	I	E		A
M	A	A	N	D	A	G	E	N
	R	M		A		G	E	
	E	M	S		B	E	D	
		E	T	T	E	N		
				O				
				R				
				E				
				N				

OP ZOEK NAAR SCHARRELTJE

Scharreltje, de allerkleinste van de aardmannetjes, heeft zich verstopt in het hartje van een doolhof.

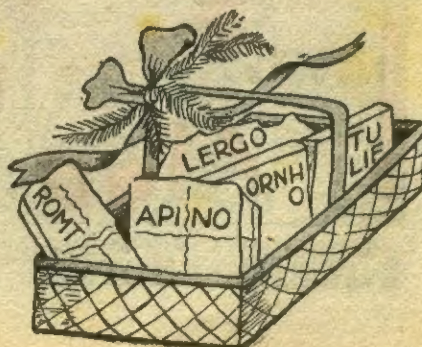
Eindelijk heeft Stribbeltje, een van zijn makkers, ontdekt, waar Scharreltje zich verborgen houdt en Stribbeltje wijst zijn makkers de ingang van de doolhof aan.

Wie helpt de aardmannetjes om vlug bij Scharreltje te komen?

MUZIEKPUZZLE

In dit mandje zitten vijf bekende muziekinstrumenten verborgen. En de naam van elk instrument staat op elk van de pakjes, die in het mandje liggen, maar de letters van de namen zijn een beetje door elkaar gekomen. Wie kan die vijf instrumenten toch ontdekken?

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

Daro las de brief en keek Bas somber aan. „Rubart eist de schat op," zei hij. „Maar die hoort niet ons toe, maar Striemer."

Samen liepen ze naar Daro's hut. „Wat moeten we doen, Bas?" vroeg Daro. Bas zei waarschuwend: „Er is iemand aan de deur."

Er werd geklopt en Striem's grootvader kwam binnen. „Jullie bent goed voor me geweest," zei hij. „Beschik gerust over de schat."

Daro wilde er eerst niet van horen, maar tenslotte stemde hij toe en hij beval Jim naar Rubart's schip uit te zien.

Enige dagen later kwam Rubart's schip in zicht en Daro gaf order een boot uit te zetten. „Ik ga Sjel halen, lui," zei hij grimmig.

Striemer's kist werd in de boot gelaten en Daro volgde. Zijn kameraads wilden meegaan, maar Daro wilde het zaakje alleen opknappen.

Even later bereikte hij het zeeroversschip. Zonder verbaasd te zijn hoorde hij een paar van de schurken fluisteren: „Die domkop! Nu hebben we niet alleen de schat, maar hem ook!"

Toen Daro en de kist veilig aan boord waren, trad Rubart naar voren. „Je bent mijn gevangene, Daro," grinnikte hij, maar onverwachts greep deze een gloeiend ijzer van een komfoor.

„Opgepast, sukkels!" schreeuwde hij. „Jullie gaat allemaal de lucht in." Tegelijk deed hij de kist van Striemer wijd open en ieder zag, dat ze vol buskruit was. „Redde zich wie kan!" gilde men. Met bevende handen lieten enkele zeerovers een boot zakken. Anderen sprongen in zee. Rubart begon te razen, maar toen hij een stap naar Daro verzette, liet deze het gloeiende ijzer tot vlak boven het kruit zakken.